

Justitiedepartementet
Enheten för fastighetsrätt och associationsrätt
103 33 Stockholm

Sänt per e-post till ju.remissvar@regeringskansliet.se
Kopia till ju.L1@regeringskansliet.se

Stockholm 19 maj 2020

Er referens: Diarienummer Ju2020/00096/L1

Remissvar från PwC avseende Revisorsinspektionens promemoria En ny ordning för revisorers ansvarsförsäkring

PricewaterhouseCoopers i Sverige AB ("**PwC**") har inbjudits att lämna synpunkter på Revisorsinspektionens ("**RI**") promemoria *En ny ordning för revisorers ansvarsförsäkring*. PwC lämnar i anledning härav följande synpunkter.

Sammanfattning

PwC ställer sig positivt till den intygandemodell som RI föreslår.

PwC bedömer att de grundkrav på försäkringens innehåll som RI föreslagit är rimliga och upprätthåller önskat klientskydd.

PwC har några synpunkter på enskilda delar i förslaget, vilka redovisas under respektive paragraf nedan.

5 § första stycket

Föreslagen lydelse:

"Försäkringen enligt 27 § revisorslagen (2001:833) ska tecknas hos en försäkringsgivare som har tillstånd att driva försäkringsrörelse i en stat inom EES."

PwC:s synpunkter:

Hittills har den grundlägganden bestämmelsen om revisorers obligatoriska försäkringsskydd funnits i revisorslagen medan all övrig reglering av försäkringsfrågorna har återfunnits i RI:s föreskrifter. När det nu införs en mellanliggande reglering i revisorsförordningen, anser vi att vissa grundläggande bestämmelser om försäkringens innehåll, som i dagsläget återfinns i föreskrifterna, bör flyttas till förordningen. Att samla dessa bestämmelser i förordningen skulle enligt PwC:s uppfattning ge en bättre överblick över de krav som ställs på det lagstadgade försäkringsskyddet. Det föreslagna första stycket i 5 § förordningen skulle exempelvis kunna utformas enligt följande:

Försäkring enligt 27 § revisorslagen (2001:883) ska omfatta den skadeståndsskyldighet som en revisor eller ett revisionsbolag kan ådra sig i revisionsverksamheten. Den ska utgöra en ansvarsförsäkring för ren förmögenhetsskada och förmögenhetsbrottsskada samt den ska tecknas hos en försäkringsgivare som har tillstånd att driva försäkringsrörelse i en stat inom EES.

För ordningens skull kan nämnas att SFS-numret i revisorslagen angiven i RI:s förslag bör justeras.

5 § tredje stycket, punkten 1

Föreslagen lydelse:

“Försäkringen ska innehålla villkor som innebär att

- 1. den gäller retroaktivt för skador som anmäls till försäkringsgivaren så länge försäkringen gäller,”*

PwC:s synpunkter:

Enligt RI:s förslag ska försäkringen gälla “retroaktivt för skador som anmäls till försäkringsgivaren så länge försäkringen gäller”. Det är tydligt i förslaget att RI utgår från att försäkringen ska gälla enligt claims made-principen. Denna försäkringsmodell innebär att det som huvudregel är den försäkring som gäller när ett **skadeståndskrav framställs** mot den försäkrade som ska ersätta skadan.

Undantaget är om den försäkrade har en möjlighet att anmäla händelser som denne har anledning att anta ska leda till ett framtida krav. Sådana befarade krav omfattas då av den försäkring som gäller vid anmälningstidpunkten, även om den försäkrade därefter skulle byta försäkringsgivare innan det faktiska skadeståndskravet framställs. Rätten att anmäla befarade krav syftar till att möjliggöra byte av försäkringsgivare inom ramen för claims made, eftersom en ny försäkringsgivare normalt begränsar sin risk genom att undanta befarade skadeståndsanspråk som var kända för försäkrad vid tidpunkten för bytet. I annat fall skulle krav riskera att “hamna mellan stolarna”.

Skrivningarna i promemorian illustrerar dock inte på ett tydligt sätt hur principen om claims made fungerar. Det anges bland annat under rubriken “Claims made-principen ska gälla” (sid 8) att claims made-principen innebär att det är “den försäkring som gäller när en skada anmäls som ska ersätta skadan”. Detta är missvisande, eftersom det centrala inte är vid vilken tidpunkt den försäkrade anmäler en skada till sitt försäkringsbolag, utan när den försäkrade **mottar ett krav från en tredje man**.

Enligt försäkringsavtalslagen (2005:104) ska fristen att anmäla en skada "inte vara kortare än ett år från tidpunkten när det förhållande som enligt försäkringsavtalet berättigar till försäkringsskyddet inträdde". I praktiken kan det innebära att ett skadeståndskrav framställs under försäkringsperioden, men anmäls till försäkringsgivaren efter försäkringsperiodens utgång. Detta gäller även om en ny motsvarande försäkring tecknas med annan försäkringsgivare vid förfallodagen.

Vi har noterat att bestämmelsen i 5 § tredje stycket, punkten 1 är liknande den som används i förordningen (2018:1231) om försäkringsdistribution. Den föreslagna lydelsen framstår dock som något otydlig och tagen ur sitt sammanhang. Det centrala begreppet "skador" ger också utrymme för tolkning.

För att förtydliga omfattningen föreslår PwC en omformulering av 5 § punkt 1, exempelvis enligt följande:

1. *den gäller med obegränsad retroaktivitet för krav som framställs mot den försäkrade, samt för befarade krav som den försäkrade anmäler till försäkringsgivaren, så länge försäkringen gäller.*

Om det inte görs någon ändring i förordningstexten bör RI:s föreskrifter kompletteras med ett förtydligande vad avser innebörden av denna bestämmelse.

5 § tredje stycket, punkten 2

Föreslagen lydelse:

2. *"den är förenad med ett efterskydd som innebär att försäkringen även täcker skador som anmäls till försäkringsgivaren inom tio år från det att försäkringen har upphört att gälla och som inte täcks av någon annan försäkring,"*

PwC:s synpunkter:

Denna bestämmelse reglerar det som i försäkringstermer kallas "run-off". Precis som när det gäller det retroaktiva skyddet som behandlas i punkten 1 är efterskyddet en förutsättning för att modellen claims made ska fungera. Grundprincipen är att försäkringsskyddet fortsätter att gälla för krav som framställs under den förlängda efterrapporteringsperioden, men där den skadeståndsgrundande handlingar begicks innan försäkringen upphört att gälla för nya handlingar. När det gäller revisorer aktualiseras behovet av ett sådant efterskydd typiskt sett när en revisor avslutar sin yrkesverksamhet som godkänd eller auktoriserad revisor, antingen för att övergå i annan tjänst eller för att gå i pension. Det är dock otydligt i den föreslagna formuleringen om efterskyddet även gäller i den situationen att revisorn även fortsatt är verksam som kvalificerad revisor, men tecknar en ny försäkring som i något avseende är mindre omfattande än den tidigare, t.ex. genom att ett nytt undantag introduceras. Detta bör förtydligas.

Vi anser också att bestämmelsen för tydlighets skull bör justeras till att avse "krav som riktas mot den försäkrade" snarare än "skador som anmäls till försäkringsgivaren" inom tio år.

8 § punkten 6

Föreslagen lydelse:

En ansökan om auktorisation eller godkännande ska innehålla

6. bevis om att sökanden omfattas av en försäkring för den ersättningsskyldighet som denna kan ådra sig i sin revisionsverksamhet.

PwC:s synpunkter:

PwC har inget att invända mot den föreslagna ordningen. PwC bedömer dock att vissa försäkringsbolag kan komma att känna visst motstånd mot att behöva intyga att försäkringsvillkoren uppfyller de föreslagna minimikraven och det administrativa merarbete detta kommer att medföra. Vi föreslår därför att RI arbetar fram en intygsmall för att underlätta processen för de försäkringsbolag som tillhandahåller professionsansvarsförsäkring för revisorer.

Övrigt

De föreslagna grundkraven i 5 § förordningen är av övergripande karaktär och saknar många detaljer. I den mån dessa inte klargörs genom ytterligare reglering i RI:s föreskrifter är det av vikt att RI publicerar vägledning till berörda parter.

Bo Hjalmarsson

Risk and Quality Partner

Anneli Ramnelöv

Bolagsjurist